

Előfizetési árak:

ostán vagy házhoz küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre. 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor.
 Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy cm. területenként 8 fillér.
 Nyilttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13. Főszerkesztő: Koncz Ákos. Felelős szerkesztő: Dr. Orbán József. Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13. Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Tengerészeti költségvetés.

Debreczen, május 23.

A delegáció tengerészeti albizottságának ülésén két ellentétes nézet került felszínre; az egyik az előadó Teleky Sándor grófé, a ki azt mondta, hogy a külügyek jelen helyzetében a hazafiság követelményének nem azt kell tekintenünk, hogy a szigorúan megállapított s elkerülhetetlen hadügyi költségek minél kisebbre leszállítására törekedjünk, hanem hogy megnyissuk azon erőforrásokat, a melyekből a tengerészeti költségek fedezhetőek legyenek. A másik nézet, mely ezzel szemben áll, azon elvet fejezi ki, hogy a tengerészeti költségek megállapításánál irányadó szempont az ország közgazdasági ereje s abban áll az igaz hazafiság, hogy a kiadásokat az ország teljesítési képességéhez mérten redukálja.

Részünkről nem habozunk azon véleményünknek kifejezést adni, hogy Magyarország közgazdasági helyzete feltétlenül azt parancsolja, hogy a közös hadügyminiszter túl magas követeléseivel szemben a legnagyobb takarékoságot kell gyakorolnunk s bár a monarchia nagyhatalmi állása tőlünk bizonyos áldozatot követel, nem szabad soha sem megfélemlenünk arról, hogy az áldozatoknak határát minden-

kor az ország teherviselési képessége szabja meg.

Az osztrák-magyar monarchia tengeri hadereje körülbelől csaknem a legutolsó az európai hatalmak között, s ennek nagyobb arányu fejlesztésére a monarchiának semmi szüksége nincsen. A hadihajók szaporítása akkor talán szükségessé válhatnék, ha a monarchia gyarmati politikát akarna inaugurálni és ha kereskedelmi érdekeink a flotta szaporítását kívánatossá tennék, — erről azonban szó sincs; így a hadihajók csupán a partvédelem céljából tartatnak fenn és azért, hogy a monarchia nagyhatalmi prestige megőriztessék. Ezért a tengerészeti albizottság nagyon helyesen tette, hogy a közös hadügyminiszter követeléseivel szemben határozottan állást foglalt s az ország gazdasági érdekeit hangsúlyozta a hadihajók szaporításának szükségével szemben és helyesen tették a bizottság tagjai azt is, hogy hangsúlyozták Magyarországnak azon érdekeit is, a melyeket a hadügyi költségek viselésével szemben a tengerészettől az ország elvár.

A közös tengerészettel ugyanis éppen úgy állunk, mint a közös hadsereggel szemben; miután a delegáció albizottságában kimutatott, hogy a haditengerészet szükségleteinek 85 százalékát Ausztriában szerzi be, csak 15%-át Magyar-

országon s ha báró Spaun tenger-nagy a hadügyi quóta arányában iparunk részeltetésére nézve ígéretet tett, ez csupán az ország jogos követelésének figyelembe vételét képezi. Magyarország érdekeit egyébként is, úgy látszik, kevés figyelemre méltatta a hadi tengerészet, erre mutat azon felszólamlás, mely arra vonatkozik, hogy a flumei tengerész-iskola mindinkább el van hanyagolva, hogy a magyar ifjak a katonai tengerészeti vizsgán mostoha bánásmódban részesülnek s e miatt sokan elbuknak és hogy a magyar tisztek száma a hadtengerészetben aránytalanul csekély s a szolgálatban levő tisztek között egy törzstiszt sincsen, a magyar ember a hadi tengerészetnél nem tudván továbbra haladni a sorhajó hadnagyságnál.

Magyarország mellőztetése a haditengerészet igazi szükségleteinek beszerzésénél, mellőztetése az előléptetésnél mind oly panaszok, melyeknek jogosultságát a közös hadügyi kormányzat nem tagadhatván, beösmerte, s azért a helyzet javítására nézve ígéretet is tett. Magyarországot azonban az ígéret egymagában ki nem elégítheti s ha a delegáció a közös hadügyi költségvetést elfogadja is, ez nem jelenti azt, hogy a hadügyi költség megszavazásával az ország tétlenül fogja ezután is nézni, hogy Ausztria továbbra is jogosulatlan elő-

TÁRCZA

A vihar.

— Tony Revillon. —

Baudouin-né jómódu telkes gazdának özvegye. Az apja, a ki árendás volt Caux földjén, jó későre hagyta rá a jussát, az ura még így is elitta volna mind, ha az uristen éppen jókor magához nem szólítja. Baudouinné, a hogy így egymagára maradt özvegyen, úgy gondolta ki, hogy egyetlen fiát összeházasítja majd valami pénzes lánnyal, hogy gyarapodjék a házatája.

De bizonyos, a Lajos gyerek beleboldult egy halásznak, valami szegény ördögnek, a kinek még csak egy csónakja sem volt, a lányába és egyszeriben meg volt, az elhatározása, hogy elveszi feleségül. Az özvegyasszony ellene szolt fia szándékának. Meg is maradt annál, a mit kimondott. Hiába, csak keményfejük erre az emberek!

Teljes egy esztendeig eltartott a háborúság, — akkor végre így szolt az özvegy a fiához:

— Hát vedd el, ha úgy akarod, de a szemem elé ne kerüljön a feleséged. Aztán, a mig élek, nem is látsz tőlem egy garast se!

— Hát a hogy tetszik! — felelte Lajos.

És az esketőt megtartották.

*

Öt esztendő is elmúlt. Három kis gyerekkel meggyarapodtak. Lajos halászni járt az apósával. Az asszony a gyerekkel bajlódott. Ugyancsak keservesen folyt a dolguk. De a szerelem kíségette őket minden bajból, — nem is panaszkodtak hát. Nem is fordultak soha Baudouin-né asszonysághoz. Vasárnaponként, a mikor miséről jövet, találkoztak véle, köszöntötték, mivelhogy hát az úgy illendő. Amaz meg barna kabátjába húzódott és oly gyorsanlépkedett, akár valami kigyó esipte volna meg a talpát. Szó se volt látogatásról, levélről, vagy bármiféle üzenetről. Semmi sem esett köztük, csak az a köszöntés a fiatalok részéről, a mire az öreg asszony még a fejet sem biccentette.

Mult szerdán a vihar végigharsogott a tengeren és megrázta a tengerparti kunyhókat, hogy csak úgy reszkettek belé.

Baudouin-né asszonyság egymagában élt az Annók szolgálóval, ezzel a jól megtermett leányzóval, a normand síkföldről, a ki, mintha másért se lett volna, csakhogy azokat a gyapot főköteket hordja.

Annók összecsapja a kezét.

— Jaj, asszonyság, micsoda idő! Ki tudja, hányan nyugtalankodnak most erre-felé!

— Kicsodák? — kérdezte az özvegy-

asszony s a mint szokása volt, erre-arra topogott, a kezébe vett mindent, pedig esze ágába se volt, hogy belekezdjen valamibe.

— No hát, annak az apja, anyja, a ki odakünn jár a tengeren!

Baudouinné asszonyság megállott.

— Hallgass! — kiáltott rá nyersen.

Valami varni valót vett a kezébe, de mivel az ég beborult és a nap is alig hogy pislogott, odaült az ablak elé.

Annók is az ablaknál állt, arcát odanyomta az üveghez és kibámult az utcára. Csak úgy néha szolt egyetlen-egyet, mert hát ráparancsoltak, hogy hallgasson.

— Ni, a Bertrandék kéménye iziben összedül! Hogy tánczol a Couchu réztányérja! . . . Ahun a Chardou bácsi egyenest a partnak indul! . . . Az ám, de a Guichard Peti is, meg a Geoffroy Dani, ni még a Goiran Magda is! . . . No né csak! Hogy furja a kíváncsiság . . . Szeretnék tudni, mi van odalenn!

— Kofa! — dörmögte az özvegyasszony.

Annók rászánta magát végtére, hogy elhallgat, de annál jobban lapította orrát az üveghez.

De mégis csak kitört belőle, nagyot dobantott a lábával.

— Nem én! Sohase láttam még ilyen időt!

nyökben részesíttessék, hanem elvárja, hogy a hozott áldozatokért megfelelő jutalmat nyerjen, iparának figyelembevétele útján, mely ipar immár eléggé életképes arra, hogy a hadügyi célokra szükséges cikkek előállítására és ha jogos igényeink figyelembe nem vétetnének, annak ellenszerét mindig megtalálhatjuk a költségvetés megtámasztásában; reméljük azonban, hogy erre szükség nem lesz s a magyar delegáció tengerészeti albizottságának nyomós felszólalásai nem fogják eltéveszteni hatásukat s hogy a legközelebbi delegáció előtt már a jogos kívánalmak teljesítése, mint befejezett tény fog felszínre kerülni.

A jegyzői vizsgálatok. Mint értesülünk, Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter, pünkösöd után a képviselőházhoz be fogja terjeszteni a községi és körjegyzők képesítéséről szóló törvényjavaslatot, amelyről annyi téves közlemény került már a lapokba. Mindenekelőtt rektifikálnunk kell a téves híreket. Azok a jegyzők, kiknek már oklevelük van és hivatalban vannak, nem tartoznak a közigazgatási tanfolyamot hallgatni és új vizsgálatot tenni. A közigazgatás rendezéséről szóló új törvényben az átmeneti intézkedések között gondoskodni fognak arról, hogy a mostani jegyzők, jelenlegi kvalifikációjuk mellett mily módon mehetnek át az új státusba, melyben azután fokozatosan előléphetnek.

Az újonnan felállítandó közigazgatási tanfolyamoknak közvetlen céljuk az, hogy községi és körjegyzői pályára készülő, de még nem vizsgázott fiatal emberek országos érvényű oklevelet nyerjenek. Eddig ugyanis a községi és körjegyzői oklevelek csak azokban a megyékben voltak érvényesek, hol az illetők vizsgáztak. Most ezek a megyei jegyzővizsgáló bizottságok megszűnnek és ezek helyébe az ország különböző vidékein 8—10 közigazgatási, illetőleg jegyzői tanfolyamot

rendeznek be, a hol a jelöltek egész országra szóló oklevelet nyernek. Ezen tanfolyamokat a szükséghez képest kellő számban és a legalkalmasabb és legcélszerűbb helyeket kiszemelve, a belügyminiszter állítja fel. Ezzel a községi és körjegyzők egyik régi és gyűléseiken sokszor hangoztatott kívánásai teljesülnek, mert folyton az elméleti képzettség fokozását és a jegyzői oklevélnek országossá tételét sürgették. Ezt akarják megvalósítani a jegyzői, illetőleg közigazgatási tanfolyamok által.

A szatmári testvérgyilkosság.

(Végtárgyalás.)

— Kiküldött tudósítónktól. —

Szatmár, május 22.

Délután már táviratban röviden jeleztem az első nap délelőttjének főbb mozzanatait. Most pár sorban még jellemezni akarom az esőrendű vádlottat: Papp Bélát. Papp Béla intelligens kinézésű, szép sugar alak. Igazi gentleman kinézetét mutatja. Vallomása mindenkit meggyőzött, hogy gonosztevő, még pedig olyan, ki ritkítja párját. Bámulatos az a nyugalom, hidegvér, melylyel a gyilkosság részleteit elbeszéli, miként működtek azon hónapokon át, hogy a fiatal Elemért elpusztítsák. Rendkívül lelki nyugalmat tanusít. Gyorsan, néha alig érthetően beszél, majd gondolkodik, kezével homlokát simogatja, gondolatait összeszedni látszik, mintha emlékezőtehetsége elhagyta volna.

A legügyesebb bonvivant szerepét játsza, — fesztelenül beszél, nem zavarja a sok ösmerős, — semmi. Az elvetemültség, gonoszság megrögzött típusa ez az uri gyilkos, ki közönséges haszonlesésből gyilkolt.

— Igen! a szó szoros értelmében gyűlöltém öcsémet! — mondta a tárgyaláson — s ha alkalmam lett volna, szívesen öltém volna magam is meg!

Ez elég jellemző a vádlottra, elárulja, hogy a legközségesebb gonosztevők közé tartozik.

A gyilkosság tulajdonképeni végrehajtója, Zsoldics Mihály, a juhászbojtár, értelmes paraszt ember, ki semmit sem tagad s azt akarja a hallgatóságban felkelteni, hogy ő a „tekintetes“ urat annyira szerette, hogy gyilkolni is tudott érte.

A tárgyalás részleteiről egyébként a következőket irhatom:

Délelőtt 9 órakor nyitja meg elnök Galba Lajos a tárgyalást. Bevezették a vádlottakat. Jelzi, hogy milyen ügyben tartanak végtárgyalást, majd a vádlottakat kikérdezi előéletükről. A vádlottak:

Zsoldics Mihály 42 éves juhász, nős, családos, 6 gyermek atyja. Büntetve nem volt.

Papp Béla 28 éves, ref., gazdálkodó, nős, családos, jelenleg is tart. huszárhadnagy, büntetve volt pərbajért.

Elsőrendű vádlott nyugodtan válaszol az elnök kérdéseire.

Papp Zoltán 31 éves, nős, családos.

A vádlott Papp Béla nyugodtan viselkedik. Nem néz sem jobbra, sem balra, szeméit földre sűti, csak néha-néha tekint fel az esküdtekre, olyankor bajuszát sodorja. Elnök konstatálja, hogy az összes tanúk — Nagy Dezső tanu kivételével — jelen vannak. Elnök kihirdeti, hogy tekintet nélkül Nagy Dezső meg nem jelenésére, a főtárgyalást megtartják.

Majd az esküdtszék megalakítása következett.

Az esküdtek közül ketten kizárásukat kérték, mert egyik vádlottnak unokatestvére, a másik pedig tanuként volt beidézve; ezeket a törvényszék kizárja.

Kisorsoltattak: ifj. Baranyi Miklós, Kató Antal, Horváth István, Gyeke Károly, Kállay József, Gyulai Lajos, Farkas Viktor, Ferenczy Béla, Jeney Pál, ifj. Fejér István, gróf Teleky János, Léway Károly rendes-, Györy Károly és Pélker Gyula pótesküdtéknek.

Ezután elnök felolvassa a vádiratot. A

Baudouin-né asszonyosság összerakta a munkáját és újra járkalni kezdett.

Sívitott a fergeteg, néha-néha áthangzott rajta valami kiabálás, az ablakvas csikorgott s a nyitva hagyott ablakok reccsege vágódtak a falhoz.

Az Óceán borzasztó lehetett!

Az özvegyasszony a szolgáló felé tartott.

— No hát, ha már olyan nagyon bánt a kíváncsiság, húzd fel a csizmádat, indulj a többi után; eredj, aztán hozz valamiféle hirt!

Annók egy szempillantásban készen volt.

Mikor az ajtón kifelé tartott, Baudouin-né odaszólt neki:

— Aztán siess! Tudni akarom, mi történik odakinn.

Az öreg asszony újra kezdte a sétálást. Föl és alá járkal, a karját összefogta, ajkát összeszorította és közbe, a hogy már szokása volt, mindent megvizsgált.

Tíz percz mult el.

— Hogy az az Annók nem jön még?

A szél még jobban fújt s az ember már a maga hangját is alig hallotta.

Egyszer csak megmerevedett Baudouin-né nézése, leroskadott a szoba sarkában valami kis gyermeknyoszolyára.

Errefelé az a szokás, hogy az emberek mindent megőriznek és semmit se mozdítanak ki a helyéből.

Ez az ágy a fiáé volt...

A fiáé, ki a tengeren jár.

Teljes egy órája, hogy másra se gondolt, de a gondolatában mindig csak a nagyobbik Lajos fordult meg, a ki elhagyta, a huszonöt éves halász, a kemény férfi, a ki azt mondta neki:

— Hát, ahogy akarja! — a mikor azt akarta, hogy ne házasodjék; — a kemény férfi, a ki mégis megházasodott.

Most pedig a kis fiut látta azzal a kenderszínű hajával, gödröcskés arcával és és kék szemével. Eszébe jutott már, a mikor kiabálni kezdett, a hangos kacagása, csókja és az a sok szép dolog, a mit ott főzött ki a bölcsője mellett.

Mit ér a gazdagság, hiábavaló a feleskedés, hiába olyan, akár csak fözből faragták volna, — ezek a dolgok belemarcolnak az emberbe, amikor odakünn ordít a vihar.

— Hogy az az Annók nem jön még! Magára szedte a köpenyegét és kifelé tartott.

A hogy befordult az utcán, nagy csapat ember állotta útját. Két vagy három halászt fogtak közre, a kiknek ruhájáról csurgott a víz, a csizmájuk csupa sár, az arcuk meg merő vér volt.

Megállt egy percze és rekedt hangon kérdezte:

— Megjöttek?

Egyikük hunyorított szemével a többinek!

— Meg.

Az asszonyosság tovább indult. Erre az egyik tengerész kivált a csoportból és utána futott.

— Baudouinné asszonyosság! Baudouinné asszonyosság! Hová megy erre?

— Arra le.

Azzal a tengerre mutatott.

A halász köpenyegénél fogva húzta vissza.

— Hát aztán az mire jó? Ugyis csunya az idő! Jobb lesz, ha visszafordul. Hiszen mind megjöttünk.

Baudouinné keményen a szeme közé nézett.

— Mind?

— Hát persze!

— Esküdjék meg rá!

A tengerész zavartan habozott.

— Az ebadtát! Hát, a ki ki nem kötött itten, az kikötött Iporton... vagy Feccampon... vagy máshol; hát ki tudhatná azt!...

Kirántotta kezéből a köpenyegét és tovább készült. Amaz újra megállította.

Annók az utcán fölfelé jött, a színéből egészen kikelten.

— Ne! ne! — kiáltotta, amikor meglátta az asszonyát. — Ne! ne! asszonyosság, ne menjen oda!

Az öreg asszonyt megrázta a reszketés. Naptól barna arcza fakóra vált. Szeme lecsukódott. A eselédjére támaszkodott, hogy el ne düljön.

— Én vagyok a bünös! Én vagyok a bünös! — mondogatta százszor és a foga összevaczogott.

Be akarták vinni valamelyik házba.

Nem hagyta.

— Annók, — mondta, — látni akarom őket!

Csoda volt tán, de megjött az ereje. A két asszony megindult a ház felé, amelyikben Baudouin Lajos lakott.

Annók megnyomta a kilincset. Baudouinné belépett.

A szoba belülről csak olyan volt, mint a többi halászké.

A nagy, kék függönyös ágy lábánál két kis gyermekágy között egy bölcső volt.

Valami csudálatos tisztaság ragyogott le ezekről az egyszerű, igazán tengerésznek való butorokról.

vádirat felolvasása után Papp Bélát és Papp Zoltánt a teremből kivezetik.

Kihallgatják Zsoldics Mihályt. Bűnösnek érzi magát. Vádlott teljes beismerésben van. Elmondja, hogy szept. 26-án Papp Béla elhívta. Elment s együtt a juhokhoz mentek. Elmondta azután, hogy ő bajba van az egész családjával s csak úgy szabadulhatnak, ha Papp Elemért megölik. Kérte, hogy tegye meg neki azt a szivességet s ölje meg öcsesét, de okt. 15-ig annak meg kell halni. Ha megöli, kap pár ezer forintot s a gyilkosság után nyomban kap 1000 frtot. Ő szabadkozott eleinte, de végre is engedett. Mikor megtudta, kit kell megölni, megrettent, de végre is engedett.

Mikor megegyeztek, este elment Papp Bélához, az adott neki pénzt revolverre, a revolvert meg is vette. Délután Papp Béla megnézte a revolvert s rendben találta. — Másnap, 28-án, ismét felkereste Papp Béla s tudtára adta, hogy este jön ki Papp Elemér, megmutatta az országúton azt a bokrot, honnan elbujva lelőheti öcsesét, elment. Estefelé ismét kiment hozzá Papp Béla s sürgette. Ő még ekkor sem akarta lelőni Elemért, szándékában nem volt még akkor sem megölni. Leült a bokorba, látta, mikor Elemér lóháton jött, — szembe jött volt az urfi, de ő akkor sem bántotta.

Elnök: Adott utasítást Papp Béla, hogyan löjje le?

Vádlott: Igen! Azt mondta, hogy úgy löjsem le, hogy ne nyavalyogjon.

Elnök: Másnap Papp Elemér beszélte, hogy megtámadták.

Vádlott: Nem. Nem bántottam.

Vádlott tovább beszélve, elmondja, hogy szemrehányást tett neki Papp Béla, amiért elszalasztotta, majd azt ajánlotta Papp Béla, hogy a szobájában most, hogy kint van, löjje le, mikor ő ez ellen tiltakozott, azt mondotta:

— Vágja el a nyakát beretvával.

Másnap újra elment hozzá Papp Béla, elmondta, hogyan fogja ma megölni Papp Elemért.

Ugy is történt. Kiment a lóversenyekre Zsoldics, lóverseny után besörözött, de nem ment a hidhoz, hol Papp Béla öcsesével volt, hol agyon kellett volna lönie.

Novemberben ismét felkereste Papp

A menyecske alig, hogy föllábadt a gyermekágyból. Föülte az ágyban, legkisebbik gyermekét a térdén hímálta, a másik kettő erősen szepegve kapaszkodott az ágy szélébe. A nyugtalanokodás csak fokozta az asszonyka sápadtságát. Az ágyból nem mozdulhatott, hát az anyját küldte volt hírért, őt várta pihegve s nem is gondolt arra, hogy visszafojtsa könyeit.

Mikor meglátta anyósát, föl akart kelni, ugy dadogta közbe:

— Asszonyág...

Az öreg asszony egyenest feléje tartott:

— Leányom...

Aztán a két kis gyereket a karjába kapta, majd lebocsátotta a padlóra és összeölelgette őket.

Kitört belőle a zokogás.

— Szegény kicsikék!... Mi?... Hát nem is tudod?... Istenkém!...

A vaskos Annók ököllel verte homlokát.

Ebben a perczben kiáltás hangzott be az utcáról.

Örömkialtás volt.

Az ajtó újra felnyílt. A sok rokon meg barát élén Lajos nyitott be az ajtón.

— Itt van, itt van!

Egy szempillantásba se telt, talpon volt mindenki. A menyecske urának rohant, a gyermekek meg az apjuknak estek.

Csak Baudouin-né maradt a helyén. Mozdulatlan volt, akár a szobor.

A halász meglátta.

Fölhajította sipkáját a levegőbe, azzal rohant feléje:

— Édesanyám, lelke!

Az meg a karját tárta felé.

Béla s tudtára adta, hogy este jön ki az öcsese. A revolverbe is hozott töltéseket — s azzal Papp Béla eltávozott. Délután ismét elment s tudtára adta, mikor, merre jön s hol várja — majd hozzátette: *estére okvetlen végezni kell vele!*

Ekkor már nem szabadkozott ő sem. Papp Béla megadta neki az utasítást, megmondta, hogy Papp Zoltánnal úgy rendezte el a dolgot, hogy öcsese gyalog jön s a már kijelölt bokorból agyonlöheti. Az első alkalommal ígért 2000 forintot most is megígérte.

Elnök figyelmezteti ezután a vádlottat, hogy jelenlegi vallomása és a vizsgálóbíró előtt tett vallomása között eltérés van.

Vádlott: Nem emlékszem olyan pontosan, részeg voltam.

Majd folytatva vallomását, elmondja, hogyan adja meg a jelt arra nézve, hogy a gyilkosság sikerült. Este elment a jelzett ut felé. Utközben kiáltást hallott. Hallotta, hogy nevét kiáltják. Oda ment, Elemér urfit találta, mellé csatlakozott, kezét fogott vele.

A legnagyobb lelki nyugalommal beszéli ezután, hogy szomorúnak mutatta magát az urfi előtt. Az felé fordult, kérdezte mi baja, ő válasz helyett a revolvert előrántotta, *föbe ütötte, mire az földre esett. Ekkor hirtelen lehajolt hozzá, a 12 mm. revolvert homlokához szorította, elsütötte, majd torkon lötte másodszer. Az urfit ott hagyta, a revolvert eldobta s eltávozott.*

Elnök: Meggyőződött maga, mielőtt eltávozott, hogy Elemér nem él.

Vádlott: Hogyne! Hiszen egészen a homlokához szorítottam a fegyvert.

A gyilkosság után a vádlott rosszul lett, megirtózott a holttestől. Másnap jókor reggel jelentette Papp Bélának, hogy megölte az urfit.

— Láttam! — válaszolta Papp Béla neki.

Zsoldics kihallgatása után elnök a tárgyalást 10 perczre felfüggeszti.

Ujból megnyitva az ülést, bevezetik Papp Bélát, a meggyilkolt testvérbátyját.

Vádlott fekete szalon ruhát visel. Belépésekor hangos morajjal kísérik. A karzatot megtöltő előkelő hölgyközönség gukkerét feléje irányítja. Vádlottat a börtönörmester s egy szuronyos őr vezeti a terembe. Minden mozdulata elárulja a gentlemant.

Kelemen Sándor dr., Papp Béla védője kéri az elnököt, hivatkozva a büntető perrendtartás 301. §-ára, a vádlott mellől távolítsa el a szuronyos börtönőrt s csak ha a vádlott magaviselete megkívánja, állítsa oda. Elnök az őt félre küldi.

Vádlott kijelenti, hogy abban ösmeri el bűnösségét, hogy Zsoldicsot két izben kérte fel öcsese meggyilkoltatására.

Elnök: Mondja el időrendi sorrendben az előzményeket.

Vádlott: *Bocsánat, én nálam nem fogamzott meg a gyilkosság. Én szuggerálva voltam!*

Én meggyilkolt öcsémet igenis gyűlöltem. Korhely, részeges, hamis kártyás volt, ezek mind olyan előjelek egy olyan fiatal embernél, melyek elzúllásra vezetnek. Igen! Én öcsémet a szó szoros értelmében gyűlöltem.

Majd elmondja, hogy öcsese a családban milyen bajokat csinált. Elbeszéli az Amerikába kiüldözött Árpád bátyja eseteit, ki szintén sok bajt csinált a családban, de azt a bajt is a meggyilkolt csinálta.

— Egyszer unokabátyám Zoltán azt mondotta, — folytatja a vádlott — tudod mit Béla, ha adsz nekem pár száz forintot én mindennap megyek Elemérrel a szamosba fürödni, én belefulladásom.

— Nagyon szívesen adok, csak tedd meg, válaszoltam én. Ez július hóban történt.

Elemér egyszer rosszul lett. Ekkor Zoltán azt mondotta, tudod mit, Elemér kijár hozzád uzsonnázni, van-e valami mérge. Én megmondtam, van strichninem.

Elnök: Várjunk! Igaz-e az, hogy Lázár Mártonnak pénzt ígért, hogy ölje meg Elemért.

Vádlott: Azt nem, hogy ő ölje meg, hanem együttesen, mert mindkettőnkre nézve pénzkérdés.

Elemér felgyógyult, de a mérgezést nem sikerült végrehajtani. Augusztusban Zoltánnak oda adtam a mérget. Elemér eljött egyszer hozzám. Zoltán sört kért. Nem adtam, mert féltem, hogy megkínálja a gépészt a mérges sörrel. Azt ajánlotta, hogy szilvába tegyek mérget. Felvágtam ugyan egy szilvát, de mérget nem tettem be, *pedig tettem volna nagyon szívesen*, de ezt a módot nem találtam alkalmasnak a meggyilkolásra.

Egyszer átmentem atyámhoz. Zoltán is velem volt. Hazamenet Elemér hozzám átjött. Itt sört adtam neki. Zoltán azt állítja, hogy tett strichnint a sörbe, de én azt nem hiszem.

Elnök: Zoltán azt állítja, hogy ön tette a mérget a pohárba s az egész mérgezést maga eszelte ki.

Vádlott: *Ez nem igaz! Inkább lelővök egy embert, minthogy aljas módon mérgezzem!*

Később Zoltán értesített, talált egy elzúllott díjnokot, ki hajlandó Elemért meggyilkolni. Én ez ellen tiltakoztam, mert nem akartam, hogy idegenek tudják a mi terünkét.

Majd később Zsoldicshoz mentem s megmondottam, hogy kap 1000 frtot, ha Elemért lelővi.

Elnök: Igaz-e, hogy valami okiratról tett említést Zsoldics előtt?

Vádlott: Nem tettem okiratról említést, kis bevezetést természetesen esináltam.

Elnök: És Zoldics rögtön ajánlkozott a gyilkosságra?

Vádlott: Igen, rögtön belement, csak mikor megtudta, kiről van szó, azt felelte, kár, hogy nem Kovásznay!

Elnök: Igaz-e, hogy azt mondta Zsoldicsnak, ha nem teszi meg, egyik golyóval Zsoldicsot, a másikkal önmagát lövi meg.

Vádlott: Ezt nem mondottam! Hanem ezt igen: Arra nincs mód, Zsoldics, hogy én magát eláruljam, inkább föbelövöm magam. Adtam ezután pénzt revolverre s megbeszéltük a részleteket. Ez akkor volt, mikor Elemér lóháton jött s mikor a gyilkosságot végre kellett volna hajtani. Majd szaporán beszéddel a további részleteket beszéli el. Ugy tünteti fel a dolgot, hogy ő nem igen törődött semmivel, Zoltán tett mindent — s ő beleegyezett mindenbe. Apróról-apró elbeszél mindent részletesen. Végre elmondja, hogy Zoltánnak annyira a hatalmában volt, mert levelek voltak nála s ekkor azt mondtam, jó, tegyék meg: az a gyilkosság napján volt. Zoltán még azt is mondta, ha Zsoldics nem végez, ő gyilkolja meg.

Zsoldicsal elintéztünk mindent, adtam neki revolver töltényeket. Én úgy intéztem, hogy elmegyek hazulról Batizra. El is mentem. Hazamenet láttam Elemér holttestét. Tudtam ekkor már, hogy Zoldics végzett Elemérrel.

Papp Béla vallomása után elnök szembesíti Zsoldics Mihályt Papp Bélával.

Elnök: Zsoldics, jöjjön elő s nézzen Papp Béla szemébe.

Elnök: Papp Béla! Mondotta-e Zsoldicsnak, ha le nem lövi Elemért, az egyik golyóval Zsoldicsot, a másikkal őt lövi meg.

Papp Béla vádlott Zsoldicshoz megy s így szól: Edes barátom! Én azt nem mondtam!

Zsoldics: De igenis mondotta.

Elnök Zsoldicshoz: Papp Béla tagadja, hogy biztatta magát, hogy Elemérnek a nyakát beretvával elvágja, avagy a szobában lelőjje.

Papp Béla: Ez nem igaz!

Zsoldics izgatottan Papp Bélához lép s így szól:

— Na hát! Szégyelje magát a tekintetes ur! A törvény előtt nem illik hazudni!

Ezzel a szembesítés s a délelőtti tárgyalás véget ért.

A délutáni tárgyalás.

Délután 3 órakor nyitotta meg elnök újból a tárgyalást. Egyik esküdtet, Baranyi Mihályt, gyászbeszéd érte s felmenti.

Ezután elővezetik a már kihallgatott két vádlottat, majd elnök elrendeli Papp Zoltán vádlott elővezetését.

Papp Zoltán vádlott kijelenti, hogy ő nem érzi magát bűnösnek. A meggyilkolásban semmi része sem volt, sem az azelőtti eseményekben sem volt semmi része. Augusztusban látogatott el először Papp Bélához, hol szívesen marasztották. Másnap Béla elutazott s kérte, maradjon ott, majd átadott 3 szilvát, adjam át Elemérnek. Átvettem, de nem tudom, mi volt benne.

Elnök: A vizsgálóbíró ur előtt azt mondta, látta, mikor Papp Béla valami fehér port tett a szilvába.

Vádlott: Nem tudok róla! Nyakamat teszem rá, hogy én nem tudok erről.

Elnök: Papp Béla azt mondja, maga tanácsolta a mérges szilva megetetését.

Vádlott (gunyosan nevetve): Hm! Nem is hallottam méregről soha sem szót. Nem is ösmerem.

Majd elmondja, hogy később egy katalya port adott át neki Papp Béla, azt mondván, tegyél ebből a méregből az apám és Elemér poharába. Majd a sörmérgezést mondja el. Elnök konstatálja, hogy vallo-mása és Papp Béla vallomása között lényeges eltérés van. Vádlott különben ártatlannak akarja magát feltüntetni, tagadja, hogy ő bármit is tanácsolt volna Papp Bélának, hogy Elemért meggyilkolják. Azt nem tagadja, hogy nem tudott ezekről a dolgokról. Papp Béla mindent elmondott neki, mert őt akarták használni a bűncselekmény elkövetésénél. Különben jelenlegi és a vizsgálóbíró előtt tett vallomása közti ellentétet majdnem minden pillanatban konstatálja az elnök. Emlékezni nem igen akar semmire sem.

Majd elmondja, hogy mikor nem akart belemenni a gyilkosságba, Papp Béla így szólt hozzá:

— Te Zoltán! Tudd meg, ha engem elárulsz, nagy bajod lesz. Az én apósom alispán s a szatmári törvényszék zsebemben van s elteszünk az utból. (Papp Béla mosolyog.) Én mindig kérdeztem Bélát, nem fél az Istentől? Igyekeztem őt a jó utra téríteni, mert sajnáltam családját, gyermekét; de hasztalan, ő mindig azt felelte, nincs Isten, ur a pokolban is ur, szegény ember pedig szegény.

Majd folytatva vallomását, elnök nagyon sok ízben konstatálja, hogy eltérés van a vizsgálóbíró előtt tett vallomása között s hogy egyes részeket nem mondott el a vizsgálóbíró előtt.

Vádlott: Hjah! Sokat nem mondtam én el! Ha mindent elmondtam volna, akkor hat hónapig tartott volna a vallomásom. (Derűtség.)

Papp Béla erre a kijelentésre hangosan felkaczag.

Majd hivatkozik idegességére s annak tulajdonítja, hogy vallomása olyan ellentétes.

Papp Béla Papp Zoltán vallomására alig figyel. Nyugtalanul ül, fejét tenyerébe hajtva könyököl az egész vallomás alatt s úgy tűnik fel, mintha egyáltalában nem érdekelné Papp Zoltán vallomása; azonban Papp Zoltán ellentétes s zavart beszédére felnéz s kedélyesen mosolyog, ép úgy, mint a hallgatóság bármely tagja, mi különben nem csoda, mert Papp Zoltán vallomásában semmi tény nincs, az csupán rém-mese.

Arról nem akar tudni, hogy Papp Béla az ő segítségével csalta ki Elemért a gyilkosság napján. Aznap nála volt ozsonnázni, fél 5 órakor elment tőle, hogyan, nem tudja.

Elnök: A vizsgálóbíró előtt azt vallotta hogy tudott arról, hogy aznap lövi agyon Zsoldics Elemért.

Vádlott: Igen! A gyilkosság után halottam ezeket Bélától.

Elnök: A vizsgálóbíró előtt azt vallotta, hogy tudott mindent.

Vádlott: Itt van a tévedés.

Papp Zoltán kihallgatása után, mely

délután 5 órakor ért véget, elnök szembe-síti Papp Zoltánt Papp Bélával.

Papp Zoltán tagadja, hogy ő adta az eszmét a meggyilkolásra, hogy ő kevert mérget a sörbe, hogy ő elkísérte volna Papp Elemért utolsó útjára; tagadja, hogy tudott volna arról, hogy nov. 18-án Zsoldics agyon-lövi Papp Elemért.

Papp Béla a legnagyobb nyugalommal állítja, hogy Zoltán hazudik, mert ő mindendről tudott.

Ezután 10 perc szünetet rendel az elnök.

A tanukihallgatások.

Elnök jelenti, hogy megkezdik a tanukihallgatást.

Első tanu **Bojczán László** béres, a gyilkosság napján szalmát szállított. Este, hazamenet hallott két lövést, majd találta Zsoldicsot, a ki szaladva igyekezett a tanyába. Másnap bejött Szatmára feleségével. — Más uton mentek. Szatmárt hallotta feleségétől, hogy az uton véres fejű ember fekszik. Arra ment haza s ott látta a hullát. Találkozott Papp Bélával, kinek elmondta, hogy egy meggyilkolt embert látott. Mást nem tud.

Zsoldics észrevételeket tesz a tanu vallomására.

Bojczán Lászlóné magyarul nem tud. Miután vallomása lényegtelen, sem vádló, sem védők kihallgatását nem kívánják, azt mellőzik.

Végső Mihály azt vallja, hogy szeptember 28-án tőle lopták el a lovat. Papp Béla akkor este elküldte őt csempészeket szerezni, ekkor találkozott Elemér urfival, ki az ő lován ült s panaszkodott, hogy megtámadták. A gyilkosság napján délután vele volt, este szintén. Józan volt. Másnap az uraság, Papp Béla talált rá a hullára, kiadta a rendeletet, hogy vigyék be a hullát a tanyára, de ő nem engedte, mert azt akarta, hogy az orvos vagy a birák megnézzék.

Zsoldics izgatottan, hangosan észrevételt tesz tanu vallomására, illetőleg kérdőre vonja.

Elnök: Lassabban Zsoldics!

Zsoldics: Muszáj! Balfüles egy kiesit. (Óriási derűtség.)

Orosz Mihály annyit tud, hogy szeptember 28-án Lázár Márton beküldte őt azzal az üzenettel Elemér urfíhoz, hogy jöj-jön ki, mert az édesanyja nagy beteg; ő vitte a lovat is be az urfínak.

Ezután egyik főtérhelő tanut, a koronatanut hallgatták ki. Ez a tanu **Lázár Mór**.

Az ügyről azt tudja, hogy Papp Béla őt arra szólította fel juniusra, hogy legyen segítségére Elemér meggyilkolásában. Ő lebeszélte, de Papp Béla kijelentette, hogy ettől nem tágit, mert annak el kell pusztulni. Mikor látta, hogy nem cselekszi, arra kérte, kerítsen egy embert. Később több ízben beszéltek erről a dologról. Őt folyton nógatta s végre egyszer azt mondotta, hogy van ember, de az nem igaz, mert nem volt. Később azt mondta Papp Béla, mivel ő csalogatja, felhagy az egészszszel, mire ő kezeit összecsapva így szólt:

— Hála Istennek, hogy más eszet adott a tekintetes urnak.

Majd később, szept. 28-án éjjel Papp Bélát rossz színben találta s azt mondta, hogy megmérgezte magát, de örül, hogy nem sikerült. Eyszer azt írta Papp Béla, hogy küldjem el Oroszt hozzá, de nem mondta, hogy miért. A gyilkosság éjjelén a hulla mellett ott virrasztott ő is Papp Bélával és Zoltánnal. Hallotta, mikor Zoltán azt mondta Bélának, hogy ő szeretne Amerikába menni. **Majd a meggyilkolt hullája mellett leültek kártyázni hárman, Papp Béla — Papp Zoltán.**

Kelemen dr. védő: Emlékszik arra, hogy az előtt, mikor Papp Béla az öngyilkosságáról tett említést, azt is mondta, hogy Elemér meggyilkolásának tervével végképen felhagyott.

Tanu: Igen! Már előbb is mon-dotta ezt.

Az ügyész a meghiteltetést nem kívánja.

Kelemen dr. védő a meghiteltetés mellett érvel.

A törvényszék a meghiteltetést elrendeli. **Lőrincz Eszter** 11 évesnek mondja magát, de az elnök konstatálja, hogy a 13 évet is betöltötte. (Ez a tény haragos derűtséget keltett.) Érthetetlen feleletet ad, mire kihallgatását mellőzik.

Markos Imre tanárnál lakott Papp Elemér, a meggyilkolt.

Hallomásból értesült, hogy szept. 28-án lóval jöttek Elemérért. Felesége mondotta neki. Másnap a fiu ebédnél elbeszélte, hogy az uton megtámadták.

A gyilkosság napján d. e. jött oda Papp Zoltán, beszélt Elemérrel. A fiu engedelmet kért, hogy elmehessen Zoltánhoz, ki azért jött ide, hogy elhívjon ozsonnára. A meggyilkolt szelid, jóra való fiu volt. Nem volt iszákos, kártyás.

Markos Imréné tud arról, hogy szept. 28-án lóval jöttek érte. Másnap hazajött s elmondta, hogy az este megtámadták. A meggyilkolt szelid, udvarias fiu volt.

A tanu meghiteltetése után elnök a tárgyalást berekeszti s a bizonyítási eljárás folytatását holnap reggel 9 órára tűzi ki.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Dejeuner József főherczegnél.

Budapest, május 23. Lajos Viktor főherczeg ma délelőtt József főherczegnél volt dejeuneren.

A főrendiház ülése.

Budapest, május 23. A főrendiházban a törvényjavaslatokat vita nélkül elfogadták, csupán a szeszkontingensnél szóló törvényjavaslatnál szólalt fel Zselinszky Róbert s ajánlott módosítást; Lukács felszólalása után aztán a javaslatot elfogadták.

A szatmári gyilkosság.

— Legujabb távirataink. —

Szatmár, május 23. A fővádlott: Papp Béla ma nagyon megtört s látszik rajta, hogy most már tudatával bir szörnyű tetteinek.

Az első tanu **György József** volt, a ki Papp Zoltánnak volt kocsisa. Azt vallja, hogy többször vitt levelet Elemérnek.

Tudomással bir róla, hogy a büntett napján Papp Zoltán együtt ment el Elemérrel.

A tanut szembesítik Papp Zoltánnal, a ki tagadja, hogy Elemérrel együtt ment volna el.

Utána **Helmezy Endre** borbélylegényt szólították be, aki vallja, hogy Papp Zoltán őt fel akarta bérelni 300 forintért, hogy gyilkolja meg Papp Elemért. Később 400, majd 500 forintot ígért neki.

A szembesítésnél Papp Zoltán mindent tagadott.

Draveczy Sándor, Osváth Ödön, Szoboszlai Sándor, Biró Károly Papp Zoltán ellen vallanak.

Pappék házi orvosa vallja, — hogy Béla anyja hiszterikus volt. Papp Béla katonakorában napszurást kapott s nagy-zoló volt, de különben beszámítható állapotban van.

Az ítéletet ma hirdetik ki.

HIREK.

— **Lapunk következő száma — a holnap ünnepre tekintettel — pénteken jelenik meg.**

Megdicsőülés.

Megvívta a haláltusát győzedelmesen és a koporsó felett meggyújtotta az örökélet fáklyáját az igazság bátor Bajnoka.

Amiért sok szív epedezett, sok reménység töredezett szét, Krisztus dicső feltámadásával bizonyosságra vált.

Nincs többé örök halál és a koporsónak fulánkja nem rejt magában örökre meggyilkoló mérget.

Az Idvezítő, kit emberek iránti szeretete elvitt egészen a kínos keresztaláig, engedelmes volt az ő Atyjának a keserűség pohara teljes kiürítéséig.

Megalázták, átszenvedett minden gyakorlatot. Guny, szidalom, kínos halál lett osztályrésze. És ő nem csüggedett. Hitte, hogy szent Atyjának volt akarata, hogy mindezek így történjenek.

És ime, a nagy emberbarát nem maradt lesújtva a porban. Az az Isten, kinek hatalma végtelen, felemelte őt magához, ez örök megdicsőülés fény sugaras lakába.

E megdicsőülés emlékezetére ünnepeli holnap a keresztyén világ az áldozósütőrök ünnepét.

Ahitattal az arczokon, a szivben tele halás érzelmekkel mennek templomba a hívők és mig felzeng az ünnepi hymnus, feledik egy kevéssé a sok változatossággal teljes földi élet sok keserűségét.

Boldog ünneplést!

— **Istentiszteletek.** Az ev. ref. nagytemplomban Dicsőfi J., a kistemplomban Békely Lajos, s. lelk., Kossuth-u. templomban K. Tóth Kálmán., ispotálytemplomban Mitrovics Gyula, — az ágost. hitv. evang. templomban d. e. 10 órakor *Materny Lajos* főesperes tart istentiszteletet.

— **A debreczeni jótékony nőegylet majálisa.** A debreczeni jótékony nőegylet tombolaestét rendez e hó 26-án. A tombola-tárgyak a szépen haladó női ipariskola növendékeinek munkáiból kerülnek ki, melyben fejlett izlésről, páratlan szorgalomról és gondos, szakavatott vezetésről tanuskodnak. A tombolaestély iránt nagy az érdeklődés és mi hisszük, hogy ez a tavasz egyik legszébb mulatsága lesz.

— **Tóth András Kossuth-szobrai.** Tóth András, debreczeni szobrász Erzsébet-utcai műtermében két sikerült nagyobb szobormű mintája várja az ércöntőműhelybe szállítást. Mindkettő a magyar nép atyját, Kossuth Lajost ábrázolja életnagyságnál magasabb alakban. — Az egyik Kossuth-szobrot Nagy-Kőrös város hazafias közönsége rendelte meg s egy 12 tagú bizottság a mintát már át is vette a szobrásztól. A művész azt az emlékezetes eseményt örökítette meg, mikor Kossuth Lajos 1848. őszén körutra indulván az alföldi nagy városokban, tüzes, lelkesítő szónoklatával fegyverre szólítja fel Nagy-Kőrös népét is. Szónokló Kossuthon diszmagyar ruha van s kezében Bethlen Gábor kardját tartja, melylyel az erdélyi honleányok ajándékozták meg. Ez a szobor ismét fényesen tanuskodik a Tóth András művészi talentuma mellett. Szombatig bárkinek szívesen megmutatja a művész, azután becsomagolja és az ércöntőbe küldi. Szeptemberben leplezik le nagy ünnepélyességgel Nagy-Kőrös piacán, a város ház előtt tén. — A másik Kossuth-szobor Nagy-Szalonta városa számára készült. A nagyszalontaiak figyelmét Tóth Andrásra maga Kossuth Ferencz hívta fel s esen kitüntető ajánlás folytán bizták meg őt a szobor mintázásával. S igen illetékes bírálók ezen szoborról is a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak.

— **Zenodol közgyűlés.** A debreczeni Zenodol június hó 4-én d. e. 11 órakor az egyleti helyi-

ségben rendes közgyűlést tart, melyre az egyleti tagok tisztelettel meghívattak. Tárgysorozat: Választmányi jelentés az 1898/9-ik tanév-ről. Zárószámadások s a számvizsgáló bizottság jelentése. Kelt Debreczenben, az 1900. május 19-én tartott ülésből. A választmány.

— **Elhunyt urnó.** Özv. Egri Dobray Istvánné Horváth Kovács Zsuzsánna urnó f. hó 22-én elhalt. Nevezett urnó férjével, az 1895-ik évben elhalt Dobray Istvánnal, 1892-ik évben tett közös végrendeletükben több rendbeli alapítványt tettek s jótékony intézeteknek nagyobb összegeket hagyományoztak.

Többek között 20,000 korona alapítványt tettek a czéliből, hogy annak kamataiból a debreczeni ev. ref. főiskolában theologiai vagy jogi tanfolyamot végzett tanulók külföldi tanulmányutát tehessenek.

A főiskolai énekkarnak pedig 4000 koronás alapítványt tettek oly kikötéssel, hogy annak kamatai az utóbb elhaló végrendelezőnek halála napján az énekkar tagjai között jutalomdíjjal osztassanak ki.

Hagyományoztak továbbá a Csokonai-körnek, az erdélyi közművelődési egyletnek, a debreczeni nőegyletnek, a veres-kereszt-egyletnek, önkéntes tűzoltó-egyletnek, az ev. ref., róm. kath. és izraelita kórháznak, a debreczeni dalárdának, iparos ifjúsági egyletnek.

Vagyonuknak többi részét rokonaik között rendelték felosztatni.

Az egész életükben nagy takarékossgal, de társadalmi állásuknak megfelelően élő házastársak ekként akarták emléküket nemcsak rokonaik között, hanem a közéletben is éreznél maradandóbban fentartani.

Az elhalt urnó külön végrendeletében azt is meghagyta, hogy díszes temetés rendeztessék számára, üveges koporsóba helyeztessék s a főiskolai énekkar és — ha lehet — a katonai zenekar temetésénél közreműködjenek.

Az elhunyt urnó elhalálzásáról a következő gyászjelentést vettük:

„Özv. Dobray Józsefné szül. Árvay Anna, mint sógornő, gyermekei: Mária; Anna férjével Sassy Friggyessel és gyermekei, valamint az összes rokonok nevében a legmélyebb fájdalom érzetével tudatja az áldott emlékü jó rokon néhai özv. Egri Dobray Istvánné Horváth Kovács Zsuzsánna asszonynak, folyó hó 22-én délelőtt 11 órakor, életének 74-ik, özvegységének 5-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult jó rokon földi maradványai folyó hó 24-ik napján, áldozósütőtörtökön délután 3 órakor fognak a Csapó-utcazi 5-ik számú háztól, az ev. ref. nagytemplomban tartandó gyászszertartás után a Kossuth-utcazi sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Ezen végtisztelettel rokonainkat, az elhunytnak jóbarátait bánatos szívvvel meghívjuk. Debreczen, 1900. évi május hó 22-ik napján. Béke lengjen hamvai felett!”

A temetést Dankó M. temetkezési intézete rendezi.

— **Szabó Jenő ünneplése.** Budapesten e hó 19-én este a Royalban nagy bankettet adtak a magyar g. k. egyh. intelligens tagjai Szabó Jenő tiszteletére, melyen nemcsak a főváros, de a vidék is képviselve volt. A nap hőstét elsőnek Illés Jenő köszöntötte fel, majd Miklóssy István ujhelyi perodius, Harajda András, az egyetemi ifjak küldöttje, Ujhelyi Andor h. dorogi parochus és Farkas Győző h. dorogi földbirtokos. A lelkes ovációkért Szabó több ízben mondott hálás köszönetet. Majd dr. K. Rabár Endre megpendítette egy gör. kath. egyesület létrehozását. Az eszmét nagy lelkesedéssel fogadták. Folyó hó 30-án fognak ismét összejönni a részletek megbeszélésére. Majd végül Roskovitz Ignác festőművész vidította fel három humoros tószójával a már igen jól mulatókat, mire a társaság Szabót, a pápát, Firczak, Vályi és Drohabecky püspököket, Hojdu Dorog lelkes magyarságát és az egyetemi ifjúságot éltetve, a hajnali órákban oszlani kezdett.

— **Disztornázás.** A debreczeni ev. ref. főgymnasiumi Tornakör 1900. évi május hó 26-án, szombaton d. u. 4 órakor a nagyerdei volt koresolyatérén, versenyenyl összekötött disztornázást rendez, melyre csak meghívó előmutatása mellett lehet belépni. Rosz idő esetén a verseny elhalasztatik.

— **A kártya áldozata.** Sarkadon Galamb József kereskedősegéd, aki Beck Benjámint üzletében volt alkalmazva, a minap föbelötte magát. A szerencsétlen fiatal ember kártyázott és elvesztette minden pénzét. Ez annyira elkésertette, hogy öngyilkos lett. A közönség általános részvétele mellett temették el a jobb sorsra érdemes fiatalembert.

— **Figyelmeztetésül.** A városi adópénztár és adókirovó hivatal f. hó 25. és 26-án tisztogatás miatt zárva lesz.

— **Nem kell a szegényház.** Burai István hetven év óta hordja az élet keresztjét s nagyon beletörődött már a nehéz élet-körülményekbe. Egy idő óta a szegényházban tartózkodott, hol azonban nem igen tetszhetett neki az élet, mert még e hó 13-án eltűnt onnan s azóta nem is tért vissza. Bizonyosan alkalmasabb helyzetre talált. Az öregét különben körözés alá vették.

— **Furfangos kucséber.** Alois Kösel valakol Gottschee-ben láthatta meg a napvilágot, de mivel az embert vágyai vezérik, neki is eszébe jutott a boldog Debreczen, hol jeles elődei oly nagy előnnyel kínálkozó kucsébereskedést tőnek. Lejött hát Debreczenbe és mivel odahaza senkit és semmit nem hagyott, könyörgő irásban fordult a főkapitányhoz, hogy a nyár tartamára is engedje meg neki a kucsébereskedést. A jószívű főkapitány meg is tette Alois ur óhaját, ő azonban nem kucsébereskedett, hanem pénzre gseftelgetett. Mikor aztán észrevette, hogy baj van Köpeczen, hirtelen megugrott.

Az idén megint előkerült a mosolygós képű Alois és engedélyt nyert a kucsébereskedésre. A főkapitánynak azonban tudomására jutott, hogy a furfangos férfi megint pénzre játszik, sőt már egy hordozható koczkajátékot akar forgalomba hozni. Detektivjével megfigyeltette hát Kösel urat, de ez megérezte a sáfrányillatot és ismét eltűnt Debreczenből. Jól is tette, mert különben kitiltotta volna a város területéről s ingyen utaztatásban lett volna része.

Van még egy ilyen férfi a városban, a ki Munkács vidékéről származott ide s itt átcezivilizálódott. Ez is kucséberesnek adja ki magát, pedig számmal telt zacskójával pénzre játszik. Hát ez nem találna elérkezettnek az időt, hogy Alois példáját kövesse s megugorják innen, mig nem késő? Vagy bevárja, mig kényszerutazásban részesítetik?

— **Megvert Énok.** Énok nem az ismeretes özönvizelőtti tiz pátriárcha közül való, hanem afféle jóvérű legény, a ki nem ellensége egy kis parázs verekedésnek. Tegnap a Bika-szálló előtt kavardott össze a szálló omnibuszát kezelő kocsissal és alaposan megdöngötték egymást. A verekedésre a portás is előkerült, a ki aztán még egy pár nyaklevest utalt ki Énoknak, majd oda-lökte egyik vasuti hordárhoz, a ki aztán jól megagyabugyálta. Szóval Énok, rutul ki-kapott. A rendőrség elítélte még a tetejében.

x **A debreczeni Szóló- és Bortermelő Szövetkezet** lapunk mai számában megjelent hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

— **A kis pásztorleány halála.** Kint a feketetői határban őrizte az anyja tehénkéjét a hatesztendős csöppség: Tripont

Oána. Nem messze, a Körös tulsó partján a mostoha bátyja, Avram Péter kaszálgatott kis sarjut a tinónak. A legényke déli hangszókor szépen lefektette szerszámját a fűbe, s átkiáltott a vidáman dalogató kicsi lánynak: ebédre hitta. A pajkos szösze erre megkötötte a tehénkét valami fához és neki vágott a keskeny padlónak, amelyik a Körösön által vezet. — S a rozoga deszkahid közepén megállott s nagy hunczutosan tánczolni kezdett. A gyöngye alkotmány pedig recsesent egyet, eltört és Oána, a pajkos kis pásztorleány a Körösbe zuhant. — Mire a bátyja kifoghatta a falu szélén, nem volt már a kicsi testben lélek. A halottat aztán fölbonzolták a doktorok, a főszolgabíró pedig jelentette az esetet az alispánnak.

— **Nincs többé vízbefulladás.** Nincs, ha csak konokul, erőnek erejével vízbe nem akar fulladni a rosszindulatú ember. A cherburgi licium igazgatója olyan mentőkészüléket eszelt ki, hogy azzal lehetetlen vízbefulladni; a francia hadügyminiszter el is rendelte már a hadi kikötőkben a találmány alkalmazásba vételét. Apróvá tört parafával bélelt mellény és zubbony, meg egy év, — a parafa szemcsék kárányba vannak áztatva s így föltétlenül vízhatlanok.

x **A Hatvan-utca 22-ik számú háznál két uri lakás,** az egyik öt, a másik három szobával és tartozékaival kiadó. A bérlet felől értekezhetni ugyanott.

— **Tolvajjárás.** Szabó Gáborné köntöskerti lakásába ismeretlen tolvaj vetődött be s több gyűrűt és ékszerfelét elemelt. A jeles firma után kutat a rendőrség.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon mélyen tisztelt jó barátaink és ismerőseink, kik Istenben boldogult kedves gyermekünk temetésén megjelenésükkel bánatunkat résztvevőleg enyhíteni igyekeztek, fogadják jószágukért ez uton is hálás köszönetünk kifejezését.

Debreczen, 1900. május hó 23-án.

Parti Ferencz és neje.

— **Két község viz alatt.** A délvidéken — mint Nagy-Kikindáról írják lapunknak — a májusi esőzések rendkívül nagy károkat tettek. Egyes nagy területeken az árvíz szokatlan magasságot s a mi a főbaj, állandóságot ért el. A Duna, Tisza és Száva árhullámainak áldozatai Boreza és Bárányos községek, melyeknek nemcsak egész határát tette tönkre az áradat, úgy, hogy ott aratásról szó sem lehet, hanem a víz behatolt a két községbe is, a melynek lakóit ki kellett telepíteni. A menekülő lakosság mindenkéül kifosztva, a határ kiemelkedőbb részein vert ideiglenes tanyát. Torontálmegyében mozgalom indult meg a két község szerencsétlen lakóinak fölsegélyezésére.

x **Dr. Szász Adolf fogorvos jelenti, hogy lakásán (Kossuth-utca 9. sz., — ott, a hol a fogorvosi rendelő helyisége is van) a Svédornát és massaget újra berendezte és a hó végén a cursust megkezdte. Jelentkezhetni nála d. e. 9-12, a u. 3-5-ig.**

— **Magyar leány és román katonatiszt esküvője.** Gyergyó Szentmiklósról a következő érdekes esküvőről értesítik lapunkat. Teodora V. Bazil, a román hadsereg Piatrián állomásozó ezredének őrnagya, a múlt vasárnap Gyergyó-Tölgyesen őltárhoz vezette Dobrán Agoston tölgyesi magyar kereskedő leányát. Az esküvőn s az ezt követő lakodalmon részt vett a völgyben ezredének 26 tisztje is, a zenét pedig a román ezred diszbe öltözött katonabandája szolgáltatta. A román katonatiszték a lakodalmon megjelent magyar hölgyekkel vígan táncoltak.

x **Az egyedül elismert, kellemes ízű, természetes hashajtószer a Ferencz József keserűvíz,** miért is általánosan kedvelt és rendkívül népszerűvé vált. A biztos és tartós hatása **Ferencz József**-vizet 10 világhírlapon 10 aranyéremmel, tüntették ki és egy báztartásban sem szabadna hiányoznia.

RÖPPENTYÜK.

* **Aggasztó tünet.** A feleségem azt mondja, nem kíván új kalapot pünkösdre és ez komolyan aggaszt.

— Talán félsz tőle, hogy az elméje kissé megzavarodott?

— Dehogyan; hanem attól félek, hogy kerékpáron, vagy zongorán jár az esze.

* **Gyerek-ész.** Éva: Mama a szomszédék Tillije mindig tíz czentet kap, akárhányszor csukamajolajat vesz be.

Mama: És mit csinál a pénzzel?

Éva: A kis pénztárba teszi s mikor 50 czent egybegyűlt, az anyja csukamajolajat vásárol rajta.

* **Megtartotta a szavát.** Az orvos: Nos, hogyan?

A beteg: A rheumám a balkaromból átment a jobb karomba.

Az orvos: Kitűnő! Ugy-e megígérted, hogy kikergetem a balkarjából!

A gazdaember ereje.

Laffaix Auguste gazdaember Gurceau urnál, Champagnebeban (Dordogne), már gyermekkorától mezei munkákkal foglalkozott. Tízennyolcz éves korában nagyon vérszegény lett s hiába küzdött éveken keresztül e baj ellen. Meg akart maradni hivatásában, de ereje hiányzott hozzá. Vajjon miből származhatik a mai emberek gyöngesége s származtathatjuk-e azt másból, mint a faj folytonos visszafejlődéséből s az erők folytonos esőkkenéséből. Az az ember, ki oly eszközt talált, melylyel az elfogyott erőt föl lehet frissíteni, nagy és fontos tettet vitt végbe. A Pink-pilula alkalmazásával mindenki a régi idők alkalmazásával mindenki a régi idők fáradhatatlan munkásságát és erejét kaphatja vissza. A vérszegénység már régóta nagy pusztítást visz véghez, még a vidéken is. Ezt kell legyőzni a vér és idegek megerősítésével. Laffaix ur ezt megtette s az eredményről következőképen számol be:

— Főlemives vagyok — írja s gyermekkorom óta sokat dolgozom. Tízennyolcz éves koromban vérszegény lettem. Nem volt étvágyam, erőm elhagyott s a legesekélyebb munka vagy csak mozgás is szívdobogást és a lélegzet elmaradását hozta létre. Az orvosok, kik gyógyítószert nem tudtak találni azt mondták, hogy tulságos gyorsan nőtem s hogy erősítőszert kell bevennem. Minden nekem ajánlott szert megpróbáltam s nem gyógyultam meg. Ekkor egy Pink-piluláról szóló könyv került a kezembe. Szót fogadtam a tanácsoknak s miután néhány doboz pilulát elfogyasztottam, erőm visszatért, egészségem helyreállt s ma fáradtság nélkül dolgozom.

A Pink-pilula a vérnek tisztaságát és erejét visszaadva, minden betegségben győzedelmeskedik, ha a betegség gyöngeségből származik, ilyen betegség pl.: a reuma, általános gyöngeség, sárgaság, stb.

A Pink-pilulák kaphatók Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 3 Korona 50 fillér és hat doboz 18 Korona. Magyarországi főraktár **Török József** gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

H.-Hadház, 1900. május 22

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Tegnap véletlenül jutott tudomásomra, hogy becses lapjának f. hó 19-iki számában a „Közönség panaszai” czimen valami Grün Mór nevű hadházi lakostól egy cikk jelent meg, a mely az én személyemmel foglalkozik.

En — különösen ezen emberrel szemben — nem kívánok sem hírlapi polémiába bocsátkozni, sem pedig eljárásomat igazolni, mert harminczkét évi működésem alatt megtanultam, hogy mi a kötelességem és hogy annak mennyiben feleltem meg a multban s fogok megfelelni a jövőben, azt nem Grün Mórcaz marhahajcsár van hivatta elbírálni.

* Ezen rovatban közöltékét nem vállal felelőséget a Szerk.

Csupán annyiban óhajtok arra a cikkre válaszolni, hogy én sem úgy, mint ember, sem úgy, mint gyógyszerész, senkinek a gorombaságát sehol, legkevésbé pedig privát lakásomon eltűnni nem tartozom s a jövőben is, ha valaki — legyen bár az Grün Mór marhahajcsár ur is — nekem a gyógyszerészi kötelességekből előadással kedveskedik: fentartom magamnak a jogot, hogy vele szemben a kiérdemelt kifejezést használjam, mert mindig olyan a mozdó, a milyen törülköző.

Maradtam a tek. Szerkesztőségnek tisztelője:

Farkas Ödön,
gyógyszerész.

REGÉNY.

A csöndes lakó.

— Angol regény. —

Írta: Pryce Richard.

Fordította: Karem.

(Folytatás.)

57.

Saltash észrevette, mint torzul el a Mrs. Fleming arcza. Szemei pillanatra lecsukódtak, ajkai szétnyíltak és bizonyosan el is fehéredtek a piros festék alatt. Tetőtől talpig remegés futott rajta végig; még a hajából szabadon álló apró aranyos szálak is észrevehetőleg reszkettek a napsugárban.

A hálószoba felé közeledtek.

— Az ajtó be van zárva; — szólt a barnaruhás ember. Megvan a kulcsa, vagy feltörjük a zárat?

— Itt van a kulcs; — szólt Mrs. Fleming halkán.

Saltash most egészen mellette állott. Bár tudta, hogy bűnös, szeretett volna neki néhány vigasztaló szót mondani, de szó nélkül is leolvashatta arczáról a nő, hogy menyire szőnja.

A szegény asszony kínosan reszketett s amint benézett a szobába, fogai vacogni kezdtek. Nehezen birt lélegzeni és szemei kitágultak. Izgatottsága némi részben Saltashra is átragadt. Attól a pillanattól fogva, hogy a kulcsot odaadta a nő, tudta, hogy lemondott a védekezésről. Tudta, hogy most következik a főfedezés és szive lázasan dobogott.

Smith a két idegennel együtt bement a szobába, míg Mrs. Fleming az ajtófélfába kapaszkodott. Smithné, ki most már elhallgatott, titokban ő reá figyelt, Emma pedig az izgatottságtól kipihulva, nénje vállá fölött a szobába iparkodott benézni.

Mrs. Fleming homlokára szoritotta mindkét kezét és ujjai egybekapcsolódtak. D'Arc Johanna állhatott így bírái előtt. Egyszerre szétnyíltak kezei és míg az egyikkel homlokát simította végig, a másikkal mintegy támaszt keresve az ajtófél fáját ragadta meg.

A barnaruhás ember most a nagy szürke láda előtt állott meg.

— Engedelmevel, ezt kinyitjuk; — mondá.

Saltash még vette észre, mi történik, mikor egyszerre pisztolydurranás hangzott végig a szobán és mintha csak mindnyájuk egyszerre elsikoltották volna magukat.

Smithné és Emma görcsösen egymáshoz fogódtak. Smith a fe'hoz hátrált és azonkívül sem volt egyetlen ember a szobában, ki megmaradt volna előbbi helyén. Saltash Mrs. Fleminget kereste szemeivel. Ugy már lett neki, mintha természetfölötti módon megáélt volna, a mint ingadozva előre lépett és fejével, karjaival a ládára esve, összeomlott.

XXIII. Befejezés.

Emma, a mintaszépség, volt most Brinvilleben a legbüszkébb leány. Nem mindenkit ér az a szerencse, hogy egy öngyilkos-ságnól lehessen jelen és hogy olyan nagybátyja és nagynénje legyen, kinek a házában egy hirhedt gonosztevő rejtőzködött.

Ez olyasvalami, miről az ember világele-
tében mindig beszélhet és megemlékezhet.

— És ha elképzeljük — mondá Smith-
nének — ha elképzeljük, hogy mindez azok-
ból a levelekből derült ki, melyeket a má-
siknál találtak, mikor elfogták! Mindig
gondoltam én, hogy nem tiszta dolog, mi-
kor a könyvkereskedésbe ezimezte leveleit.
Épen úgy volt a Hawkes leánynyal is és hi-
szem tudja néni, hogy azután mi lett. A
bácsi egészen magánkívül van, ugy-e?

— Alig bírja állani, hogy beszéljenek
előtte róla; — felelt Smithné. Ugy látszik,
ismerte látásból még akkoriban, mikor a
Barn-streeten szobalány volt.

— Pedig egészen uri hölgynek látszott
ugy-e? — kérde Emma.

— Ah, szólt nénye, épen ez az, a mi-
ben mindnyájan tévedtek. Bátyád is egészen
el volt ragadtatva; de én, én soha sem néz-
tem annak, csak épen örvendtem, hogy ki-
adhatom télire a szobákat. Ugye, én elejé-
től fogva mindig mondtam, hogy festett a
haja.

— Igen, emlékszem. Emlékszem, mikor
mondta néni, hogy nem olyan aranyhaj,
mint az enyim. De hogy az úgy mehetett
annyi ideig és nem vette észre senki! Azt
hiszem, egész nap csendesen benn ült a
hálószobában és — oh csak képzelje néni:
reggelként, mikor benn takarított, ő az
egész idő alatt odabenn volt! Hogy össze
lehetett szorulva abban a ládában!

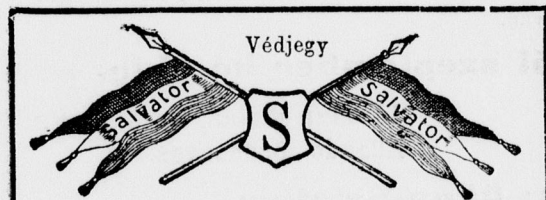
— No, azt hiszem, nem volt benne
tovább, mint fél óráig naponkint; mert azon
kívül mindig be volt zárva az ajtó. Jaj, te
Emma, ha elgondolom, hogy egyszer majd
megráztam a ládát!

— Nem csuda így, hogy olyan sok
étel kellett neki; — jegyzé meg Emma.

— Persze; — hagyta helybe a nénye.
(Vége köv.)

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

NYILT-TÉR*).

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvényénél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,

a Lithion-forrás

Salvator

kitünő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyvíz és diaetikus ital.
Számos orvosi tekintélyek által különösen
oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő élet-
módjuk folytán **aranyeres bántal-
makban, hasi pozsga, máj- és vese
izgatási tünetekben vagy húgy-
savas vesehomok és vesekövek**
képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerházakban.

A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

* E rovatban közöltékért nem vállal felelős-
séget a Szerk.

NYILT-TÉR.

Nyilvános köszönet.

Wilhelm Ferenoz gyógyszerész urnak Neun-
kirchenben (Alsó-Ausztria) az anti-rheumátikus
és antiarthritikus vértisztító thea feltalálójá-
nak. Vértisztító köszvény és osz esz ellen.

Amidőn itt a nyilvánosság elé lépek,
ez azért történik, mert kötelességemnek tar-
tom Wilhelm Ferenoz gyógyszerész urnak
Neunkirchenben, legbensőbb köszönetemet
kifejezni azokért a szolgálatokért, melyeket
a fent nevezettnek vértisztító theája fájdal-
mas csuzos bajomban tett és hogy mindazo-
kat, akik ezen borzasztó bajba esnek, ezen
kitünő theára figyelmeztessem. Nem vagyok
képes kifejezni azon kínzó fájdalokat,
melyeket 3 éven keresztül minden időválto-
zásnál tagjaimban éreztem és miktől sem
gyógyszerek, és sem pedig a Bécs melletti
Badenben használt kénes fürdők nem tudtak
megszabadítani. Álmatlanul vergődtem az
ágyamban éjszakákon keresztül, étvágyam
folytonosan kevesbedett, kinézésem borús
volt és testi erőm alábbszállott. A theának
4 heti használata után nemesak megszaba-
dultam fájdalmaimtól és most is jól érzem
magam, miután már 6 hét óta nem iszom
theát, de egész testi állapotom is megjavult.
Szilárdan meg vagyok győződve, hogy min-
denki aki hasonló bajban ezen thea haszná-
latához folyamodik, a feltaláló Wilhelm
Ferenoz urat áldani fogja.

Kitünő tisztelettel

Butschin-Strelfeld grófné
alezredes neje.

Kapható minden gyógyszerházban.
Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerésznél.

Vegyünk Foulard-selymet!

Kérjen ön mintát tavaszi és nyári ujdön-
ságainkból.

Különlegesség: **Nyomott selyem-Foulard,
Rayé, Cadriillé, nyers- és mosó-selyem** ruháknak
és blousoknak, méterenként 1 kor. 20 fillértől
feljebb.

Ausztria és Magyarországon **közvetlen
magánfeleknek** adunk el és a kiválasztott se-
lyem-szöveikeket **vám- és bérmentesen** a lakásra
küldjük.

Schweizer & Co. Luzern
(Schweiz) selyemszövet-kivitel.

Sz.-László Nagyvárád mellett.
Vasúti állomás.
Posta, távirtda, telephon.
(püspök) gyógyfürdő. Hévízfürdők 30°—40° C.

Kiváló szaktekintélyek által elismert

== kitünő hatással ==

osuzos és rheumás bántalmaknál, csonttörések és
ficzamok utókezelése, hűdéseknel, mell, hasúri és
egyéb **izzadmányoknál** (exsudatum) máj és vese, vala-
mint húgy- és ivarszervi bántalmaknál, **női bajok-
nál** a légzési és emésztési szervek hurutjainál.

Gyönyörű fekvés, hatalmas tölgyfa erdőségek közepén,
három oldalról hegyek által védve. Pormentes enyhe
klíma. Gyönyörű park- és sétahelyek. Villamos vilá-
gítás, öt óriási tükörfürdő 900—3000 hktl. köbarta-
lommal, folytonos vízesere; kád- és családfürdők;
pokróczozó és pihenő termek. Zuhanyok.

Ivógyógymód, lápfürdők, massage, villamozás.

Szállodái a modern követelményeknek megfelelőleg a
legnagyobb kényelemmel berendezve, a fürdő helyi-
ségekkel zárt folyosók által vannak összekötve.

**Olcsó szobaárak. Kitünő magyaros konyha,
tisztá borok** Czeglédy Sándor pinczejéből. Naponta
háromszor térzene, sétahangversenyek, tombola- és
táncestélyek. Kirándulások. — **Évad május 1-től
október 1-ig.** — Fürdőorvos: **Dr. Termer Béla.** —
Bérlő: **Czeglédy Sándor.** — Prospectusokat bérmentve
küld az igazgatóság.

Gróf Schönborn-Buchheim Brvin Bereg-m. uradalmából.

**Szolyvai gyógy-
forrás.**

Dr. Kélli. dr. Bókai,
dr. Widerhoffer
tanár urak és szá-
mos orvosi tekintélyek nyilat-
kozatai alapján kitünő sikerrel
ajánltatik: köszvény, hólyag s
vizeleti szervek bajainál; ezukor-
betegség, húgyhomok, epekő; a
torok és tüdőszervek bántalmai-
nál, étvágytalanság és gyomor-
megbetegedéseknél.

Kitünő ízű ital, igen üdítő víz.

Gyomorbajok elleni specificum

**A Luhi Erzsébet
gyógyforrás.**

A gyomor rendetlen működésé-
nél gyomorsav tulságos képző-
désénél, gyomorégés, bőfőgés,
a gyomor elnyálkásodása, a gyo-
mor és bél krónikus hurutja
alkalmával kitünően beválik; a
torok, gége és hörgők idült hur-
utos állapotában sikerrel alkal-
maztatik.

Elsőrangú üdítő és asztali ital.

**Polenai gyógy-
forrás.**

Elsőrendű diaté-
tikus víz; legüdi-
tőbb asztali víz,
borral vegyítve kitünő, tejjel
vegyítve a legjobb nyálkaoldó
szer.

Kaphatók:

**minden fűszerkereskedésben
és az uradalmi ásványvizek bérlőségénél
Szolyván (Bereg-megye.)**

◆◆ Prospectus ingyen és bérmentve. ◆◆

**Eladó
mütölgyfák.**

900 szál
tölgyfa, nyárfa, vargafa
s jó minőségű

vágott cser
eladók.

Értekezhetni: **III., Honvéd-ut 62.**

